

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Zuzana Novotná

Název práce: Neutralita humanitárních organizací v ozbrojených konfliktech: Člověk v tísní na východní Ukrajině

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předmětem práce je zásada neutrality coby vůdčí princip, jímž se řídí činnost humanitárních organizací při poskytování humanitární pomoci v zóně ozbrojeného konfliktu. Možnosti a limity praktického naplňování této mezinárodněprávní (humanitární) zásady autorka ilustruje pomocí případové studie působení organizace Člověk v tísní na východě Ukrajiny v letech 2014 až 2016.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Hned na počátku budiž řečeno, že předloženou práci považuji za zdařilou.

Zvolené téma práce pokládám za aktuální, závažné a ve své empirické části za nezpracované. To je dáno tím, že předmětem zkoumání jsou události, které jsou stále čerstvé a neusazené. To s sebou pochopitelně nese i některá omezení, co se týče dostupné literatury, o kterou by se autorka mohla opřít.

I s ohledem na to, že jde o bakalářskou práci, vysoce oceňuji, že se autorka neomezila jen na popis událostí, nýbrž že se pokusila propojit vlastní analýzu s teoretickým aparátem, jež skutečně využívá k tomu, aby její analýzu vedl. Práce vědomě od počátku pracuje s vybranými relevantními koncepty a pojmy, které jsou jasně definovány. Ukazuje i, jak by mohla alespoň v náznaku vypadat jejich operacionalizace. Toto nijak nesnižuje ani skutečnost, že základní zvolené koncepty našly již kodifikaci v mezinárodním humanitárním právu, a že se autorka tudíž nemusela složitě „prokousávat“ teoretickými debatami a spory.

Heuristickou základnu pokládám za nadprůměrnou, pro dané účely dostatečnou a hlavně vrcholně adekvátní a vhodně volenou. Sestává z velké části z primárních pramenů, jednak z dokumentů z oblasti humanitárního práva, jednak z materiálů mezinárodních organizací provádějících monitoring humanitární situace v oblasti sledovaného konfliktu, jednak ze zpravodajského servisu zavedených agentur k aktuálním událostem. Sběr dat k činnosti organizace Člověk v tísní na místě autorka obohatila dále i o interview s aktéry dění. Sekundární literatura obsahuje tituly jednak z oblasti právní vědy, jednak syntetické práce k válečné situaci na východní Ukrajině v rozsahu dostatečném pro potřeby uvedení do lokálního kontextu.

Práce je velice přehledně členěna (teoretický rámec, kontext válečných událostí na Ukrajině, vlastní analýza/případová studie Člověka v tísní). Postupuje od obecnému ke konkrétnímu. Zachovává suchý a věcný způsob podání. Celkovou koncepci, nastavení práce pokládám za nosné a funkční. Výklad obsahuje jen minimum neodůvodněných odboček či banalit.

Některá presentovaná tvrzení (opakovaně např. ta o pozitivním vnímání činnosti Člověka v tísní v Doněcku a Luhansku, opřená o vyjádření představitelů organizace) by samozřejmě ještě vyžadovala triangulaci na základě konfrontace dat z třetích zdrojů. Rozumím pochopitelně ale tomu, že v zóně ozbrojeného konfliktu, tím spíše po té straně linie fronty, kde válčící aktér sází ve své taktice na kombinaci kriminálního chaosu a teroru, jenž měl za následek nedobrovolné přesídlení mnoha stovek tisíc lidí, se těžko dají provádět sociologická šetření s reliabilními a validními výsledky.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Styl výkladu velice přehledný a srozumitelný. Jazyková úprava v normě, byť dodatečné pečlivé přečtení, uhlazení a pročištění by práce ještě určitě snesla (obraty jako „v příšerných podmínkách“, str. 25, by třeba šlo nahradit pro dané účely přiléhavějším výrazivem při zachování zamýšleného smyslu sdělení). Odkazování na citované zdroje je v pořádku. Formální úprava je v normě.

Tituly v závěrečné bibliografii – i pro účely hladkého seřazení podle abecedy – by měly být zapisovány v obráceném pořadí (Příjmení, jméno), než jak je tomu teď. Kategorie bibliografie „Internetové zdroje“ nedává v informačním věku po mém soudu moc smysl (na internetu jde dnes najít prakticky vše) a velkou část sem zařazených zdrojů by šlo bez problémů přesunout mezi primární nebo sekundární zdroje. Výši finančních

prostředků (str. 31) vždy nutno uvádět ve spojitosti s konkrétní národní měnou (jednotkou), ve které jsou vyčísleny. A pár drobností. Tyto připomínky nicméně nejsou principiální povahy a jsou zapracovatelné na jedno přečtení.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):
Viz výše.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

a) Stručně shrňte hlavní výsledky, k nimž jste v práci dospěla.

b) Je zkušenost Člověka v tísní (závěry Vaší případové studie) nějak přenositelná i na ostatní humanitární organizace, které se snaží působit na okupovaných územích na východě Ukrajiny? Jsou známy nějaké informace o jiných humanitárních organizacích, kterým by se v naplňování svojí mise na místě dařilo lépe? Mám na mysli zejména navázání pracovního vztahu s de facto orgány státní moci v Doněcku a Luhansku, tak aby jejich činnost místní úřady tolerovaly.

c) Zbude-li čas... Zaujala mě Vaše diskuse, jestli na východě Ukrajiny máme co do činění s mezinárodním konfliktem, nemezinárodním konfliktem, nebo souběhem obou typů konfliktu, s tím že tento rozdíl je z pohledu mezinárodního humanitárního práva relevantní, protože ke každé takové situaci se váže jiný právní režim. Má tento rozdíl v klasifikaci konfliktu nějaký dopad na postavení humanitárních organizací, které v zóně konfliktu působí, a na uplatňování zásady neutrality, jíž se řídí?

6. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji ji hodnotit v pásmu **výborně** (A nebo B), podle obhajoby.

Datum: 15. května 2018

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.